

Lõuna-Eesti Haigla COVID-19 õppetunnid

Arvi Vask – Lõuna-Eesti Haigla juhatuse liige

Agnes Aart – Lõuna-Eesti Haigla ravijuht

Arvi Vask

Agnes Aart

Viirus jõudis Võrumaale märtsi alguses ja esimene raskes seisundis COVID-19 kahtlusega patsient saabus EMOSse 13. märtsi õhtul. Päev varem oli alustanud tööd haigla kriisikomisjon ja tehtud esmased vajalikud ümberkorraldused. Personal sai korralduse kõiki haiglasse saabuvaid patsiente käsitleda kui potentsiaalseid piisnakkuse kandjaid ning kasutada isikukaitsevahendeid – minimaalselt maski ja kindaid ning protseduuride tegemisel prille, ühekordset kitlit või põlle.

Kõigile statsionaarsele ravile määratud patsientidele rakendasime kuni nakkusohutuse selgumiseni isolatsiooni. Sünnitajatele ja nende tugiisikutele rakendasime isolatsiooni kogu haiglas viibimise vältel. Alates 16. märtsist alustasime igapäevaselt *drive-in*-meetodil COVID-19 suhtes testimist ning kõigi haiglasse sisenejate temperatuuri mõtmist ja küsitlemist viirushaiguse tunnuste suhtes. Oma töötajatele kehtestasime täieliku keelu tulla vähimagi viirushaiguse tunnuse korral tööle, enne kui COVID-19 testi tulemus oli negatiivne. Kui töötajal oli mingi muu palavikuga kulgev viirushaigus, tuli tal vähemalt seitsmeks päevaks koju jääda, samuti siis, kui pereliikmel tekkis palavikuga äge haigus.

COVID-analüüside tulemused olid meil teada järgmise päeva hommikuks. Kuna võtsime proove ise, oli meil kogu aeg ülevaade, kus Võrumaal haiguskolled asuvad ja kes on potentsiaalsed kontaktid. Testimise alguses oli nii perearstidel kui ka inimestel endil suur soov testida sümptomiteta COVID-positiivse patsiendiga kokku puutunud inimesi, et negatiivse tulemuse korral pääseda kahenädalasest isolatsioonist. Sümptomiteta inimesi me ei testinud. Praktika näitas, et nii mõnelgi juhul oli väga iseloomulike kliiniliste nähtudega patsiendil test negatiivne. Samas ei välista negatiivne test sümptomiteta isikul viiruse olemasolu ning test võib osutuda positiivseks kas või järgmisel päeval.

Tegime koostööd nii Terviseameti kohaliku esindusega kui ka Võru linnaga ja maakonna kriisikomisjoniga. Võru linna esindajad otsustasid juba 12. märtsil sulgeda koolid, lasteaiad ja muud asutused. Omalt poolt informeerisime eri kanalite kaudu Võrumaa elanikke ja andsime neile käitumissoovitusi. Isikukaitsevahendite korrektse kasutamise õpetamiseks seadsime sisse õpperuumi ning valmistasime ka ühe õppevideo. Infektsioonikontrolli inimesed käisid igapäevaselt osakondades ja jälgisid kaitsevahendite kasutamist, andsid nõu ja õpetasid.

Haigla kolm Võrumaal tegutsevat kiirabi-brigaadi raporteerisid igal hommikul haigla arstidele eelmise päeva sündmustest, sh COVIDi-kahtlustega patsientidest ning see andis hea ja kiire ülevaate lähiümbruses toimuvast. Haiglal oli arvestatav isikukaitsevahendite varu ja epideemia alguses saime abistada ka teisi tervishoiuasutusi, sealhulgas Kuressaare haiglat. Kiirelt ehitati siseosakonna ja intensiivravi osakonna ette lüüsid ja ruum kiirabiautode dekontaminatsiooniks ning korraldati ümber patsientide ja personali liikumine haiglas.

Tänu haigla infektsioonikontrolli ja kriisimeeskonna kiirele professionaalsele tegutsemisele õnnestus meil vältida nakkuse haiglasest levikut. Väga oluliseks komponendiks kujunes COVID-testide võtmise kohapealne võimekus ja nakatunute kohta info valdamine. Proovide võtmisel lähtusime põhimõttest, et teste tehakse ka väikeste haigusnähtudega inimestele. Infektsioonikollete kontrolli alla saamisel oli otsustava tähtsusega Võru linna ja teiste Võrumaa omavalitsuste kiire ning otsustav tegutsemine eesmärgiga vähendada miinimumini sotsiaalseid kontakte ja tagada 2 + 2 reegli täitmine. Saime veel kord kinnitust personali treenituse ja varude vajalikkuse kohta. Lõuna-Eesti Haigla sai COVIDi esimese laine ohjamisega hakkama!